

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

The Provincial Library City

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

UKRAINIAN LABOR NEWS

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК IV.

Ч. 9.

СЕРЕДА, 1. ЛЮТОГО 1922.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, FEBRUARY 1st, 1922.

№ 9.

VOL. IV.

Новинки.

ЛЕНИН ГОЛОВОЮ РАДЯНСЬКОГО ДЕЛЕГАЦІЇ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В ГЕНУІ.

Ціла делегація буде складатися з 15 членів.

МОСКВА, 29. січня. — На надзвичайній сесії Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету, яка відбулася вчора в Кремлі для обговорення генуїської економічної конференції, назначено 15 совітських делегатів на ту конференцію.

Прем'єр-міністр Ленін зістав назначений представителем делегації а Юрій Чічерін заступником президента.

Чічерін наділено всіма повноваженнями на випадок, якби Ленін рішився не їхати.

Радянські республіки будуть домагати за відшкодування від англійців.

МОСКВА, 23. січня. — Совітські делегати пропонують на конференції в Генуї репарациї проти ріжних європейських держав і Америки. Вони виступлять в Генуї з документами, якими будуть доказувати відвічальність ріжних держав за шкоди, які потерпіла Росія наслідком наступу чехословацької армії на Сибір, діяльності адмірала Колчака, експедиції Антанги і Америки в область Архангельська, напад генералів Денікіна і Врангеля на південну Росію і Україну, а генерала Юденіча на західні області Росії, діяльності Петлюри на Україні, та наслідком соток менших експедицій, про які світ ледви чи знає щонебудь.

Фінляндія і антантським державам буде предложено рахунок за шкоди, заподіяні повстанням в Карелії, а Японія буде дебітована за рух білогвардійців проти Далекосхідної Республіки.

Польща і Франція відвічальні за Петлюру і Махна.

Петлюра, Махно та десятки інших бандитських провідників на Україні будуть втягнені до порухів з Польщею і Францією.

Буде представлено також діяльність генералів Семенова і Унгер-Штернберга на Сибірі, як також діяльність багатьох інших контрреволюційних провідників.

В кожнім разі большевицький рахунок проти заграниччій буде безуспішно перевисшати всі претенсії, які мають чужі правительства, корпорації і поодинокі люди до московської адміністрації.

Робітники в Москві вибрали до Совіту французького революціонера.

МОСКВА, 26. січня. — Робітники в динамічній фабриці вибрали в понеділок своїм представником до Московського Совіту Француза Марто, одного з провідників бунту у французькій чорноморській флотії, який вибух невдовзі після перемир'я. Марті відсилає тепер кару у французькій в'язниці.

Вони звернулися до совітського міністра заграничних справ Чічеріна, щоби він звернувся до французького правительства о увільненні Марто, так щоби Марті міг засідати в Московському Совіті.

Дотепер вибрано около третину всіх делегатів, з того 144 комуністів і 10 безпартійних.

ЗАВОРУШЕННЯ В ІНДІ. В Калькуті арештовано 500 людей.

КАЛЬКУТА, Індія, 29. січня. — П'ятсот осіб зістало арештованих після того, як поїзція і військо, озброєні карабінами, розправлялися з топлоу, щоби розігнати великий публічний мітинг. Товпа кидала на поїзцію і військо цеглами і кіями. Много осіб зістало ранених по обох сторонах.

В Канаді є 200.000 безробітних

ОТТАВА, 27. січня. — Міністер праці Джеймс Мордок заявив тут на ріжних зборах оттавської промислової ради, що "від 11. листопада 1918 року, коли було підписано перемир'я, відносини пішли від поганого до гіршого, аж поки ми не маємо нині в Канаді яких 200.000 людей без роботи".

Шведські рільні робітники відіять до Росії.

ШТОКГОЛЬМ. — Комуністи організують шведських рільних робітників для виїзду до Росії. До сего привів сталий упадок ціи на пшеницю і факт, що фермери по цілім краю понамали робітників за низьку платню.

Конгрес поневодених народів Далекого Сходу.

МОСКВА, 24. січня. — В суботу розпочалися тут наради Конгресу Поневодених Народів Далекого Сходу під проводом Зіновева, голови Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу. Поверх 150 делегатів з Китаю, Японії, Кореї і Монголії бере участь в нарадах конгресу. Між ними знаходяться представники комуністичних партій, радикальних робітничих організацій і радикальної робітничої преси.

На нинішнім засіданні будуть обговорювати ся такі справи: 1) Комунізм і націоналізм; 2) Умовини праці і 3) Можливість акції проти капіталістичних гнобителів.

Наради і дискусії ведуть в російській і англійській мовах. Між визначнішими делегатами є відомий провідник японських соціалістів др. Катаяма, китайський делегат Кіанг-Кан-Гу, який через довгий час перебував в Злучених Державах і багато інших.

Конгрес має на цілі зорганізоване сильної пропаганди проти головного гнобителя на Далекім Східі, теперішнього імперіалістичного правительства в Японії.

З початку сей конгрес мав відбутися в Іркуцку, але описано уважено за відповідне перенести його до Москви, щоби надати йому більше значення з огляду на велику вагу сей справи.

Районні контори Зовнішторгу.

Одеський Губвідділ Зовнішторгу переорганізовано в районну контору, при чім їй мають підлягати Одеський і Миколаївський Губвідділи.

НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Всеукр. Зїзд Рад рішив відбудувати воєну флоту.

МОСКВА, 3. січня. — На засіданні VI. Всеукраїнського Зїзду Рад була принята резолюція, яка поручає українському правительству підприняти всі кроки в справі відбудовання червоної воєної флотії на Чорнім і Азовським морях.

Для скріплення залог червоної флотії припорушено візвати всіх бувших моряків.

Україна і Німеччина.

ХАРКІВ, 26. грудня (Роста, Відень). — Українська Радянська Республіка назначила дожд делегатів для ведення переговорів з Німеччиною в справі заключення торговельного договору.

Операції Всеукраїнської Контори Державного Банку.

ХАРКІВ. — Операції Всеукраїнської Контори Державного Банку почалися 12. грудня. На 15. грудня поступило вкладів 6½ мільярдів рублів, головним робом по біжучим рахункам. Почалися переводити операції. Апарат вповні налажений. Організується у чотирно-позиційний комітет. Приступлено до організації відділів в Одесі, Бахмуті і Кітві.

Торговля України з Болгарією.

ОДЕСА. — Народа Губвншторгу рішила отворити корабельну лінію Одеса—Варна—Бургас. З Болгарії сподіють ся великого напливу продовольчих товарів. Для обслуговування болгарської лінії правильними щотижневими рейсами призначуть ся кораблі "Дмитрій" і "Константин". В найближчих днях до Болгарії відіть торговельна делегація. Укрвншторг отворить в Батумі контору. При одеській Вншторгу отворять ся курси для підготовки спеціалістів по таможним справам.

В Одесі відбудовують знищені кораблі.

ОДЕСА. — Одеські совітські робітники організували свято праці в честь спущення на воду океанського корабля "Вене". Корабель вміщає 250 пасажирів. На святі представник Чорноморського флоту сказав: "Білогвардійці, покидаючи наші береги, лишили зруйноване господарство і затоплені кораблі. Відбудова сего корабля — удачна спроба на трудовім фронті. Поява його коло берегів Америки і Англії буде великим агітаційним фактом, помімо його значення для зовнішньої торгівлі".

З видавничого руху.

В звязку з проголошенням декрету про дозвіл на приватні видавничі, буше виданництво "Рух" постановило відновити свою діяльність. Дня 4. грудня відбули ся загальні збори сего видавництва. Обмірковано план діяльності, виготовлено новий статут.

Перевіз товарів за границю.

КИЇВ. — В Варшаві заключено угоду з польським міністром комунікації про перевіз багажу і товарів через границю. Пунктовими стаями для сего намічені Шепетівка і Здолбунів. Потяги будуть до-

ходити до станції Здолбунів а зі сторони Польщі до станції Шепетівка. На центральнім пункті будуть курсувати два спеціальні потяги. Пасажирський рух буде відбувати ся два рази на тиждень відповідними потягами. Платня на українській стороні буде після української тарифи, а на польській після польської тарифи. Угода увійде в жите після затвердження її правительствами обох країв.

Радянські господарства на Україні.

За статистичними відомостями Народногo Комісаріату Земельних Справ на Україні є 530 радянських господарств.

На Харківщині радянських господарств є 66 з загальною площею землі 18.442 десятин, на Полтавщині 40 з 8.837 десятин, на Кременчуцьщині 25 з 5.124 десятин, на Чернігівщині 40 з 5.018 десятин, на Київщині 22 з 17.643 десятин, на Поділію 78 з 9.513 десятин, на Волині 25 з 3.039 десятин, на Катеринославщині 21 з 792 десятин, в Довженській губернії 72 з 69.327 десятин, в Александровській 24 з 24.762 десятин, в Миколаївській 53 з 60.155 десятин, в Одеській губернії 63 з 42.692 десятин.

Щоб як найвидче та краще зібрати урожай, управліне радянськими господарствами ухвалило зорганізувати спеціальні комісії при губернських земельних відділах для праці по збору в тих господарствах врожаю.

Російські кооперативи ведуть в Берліні торговельні переговори.

БЕРЛІН, 26. січня. — До Берліна прибула на днях комісія, зложена з представників Всеросійського Кооперативного Союзу ("Центрозоюз"), який гуртує в собі поперх 50.000 кооперативних спілок. Головною ціллю сей комісії є поширене торговельних зносин з Німеччиною.

Комісія удасть ся відтак до Англії, щоби навізати з нею тіснійші торговельні зносини. Представники Центрозоюзя будуть також старати ся виденати в Злучених Державах позичку для совітського правительства.

На чолі комісії стоїть голова Центрозоюзя Хинчук.

Переговори Росії з Німеччиною.

БЕРЛІН, 23. січня. — Російський совітський представник в Німеччині Крестінський предложив канцлерові Віртові деякі пропозиції в справі важних змін в російсько-німецькій торговельній угоді, які мають на цілі значно удежшити тіснійші торговельні зносини між обома країями. Приняті пропозиції совітського посла німецьким правительством рівнало би ся повному визнанню Німеччиною правительства Совітської Росії. Пропозиції совітського представника будуть предметом дискусії на нинішнім засіданні парламентарної комісії по закордонним справам.

Смерть д-ра Гертнера.

"Новий Мір" доносить, що провідник німецької експедиції Червоного Хреста д-р Гертнер помер в Казані наслідком пиятичного тифу. До Казаня приїхав він в цілі несення помічи голодуючому населенню татарської республіки.

Смерть Шеклетона.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, 29. січня. — Сер Ернест Шеклетон, британський дослідник, помер 5. січня на кораблі "Кест", на яким він робив нову експедицію до околиць полярного бігуна.

Членські вклади до Комуністичного Інтернаціоналу.

"Міжнародна Пресова Кореспонденція", бюлетин Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціоналу, доносить в числі з 23. грудня, що Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу рішив на своїм засіданні дня 4. грудня прийняти внесені підкомісії в справі плачення членських вкладок до Комінтерна. В прийнятті внесеню сказано, що всі члени мають обовязок платити міжнародний податок.

Річна вкладка в кожній з організацій, які є секціями Комуністичного Інтернаціоналу, буде установлена на підставі пересічної суми місячних вкладок. Вкладки мають бути плачені в чвертьрічних рівних ратах центральними комітетами комуністичних партій на руки Виконавчого Комітету Комінтерна. Виконавчий Комітет Комінтерна є обовязаний складати рахунок зі своєї фінансової господарств на Всесвітніх Комуністичних Конгресах після провірення її контрольною комісією.

Ціль плачення членських вкладок до Комінтерна є потрібна: 1) Покрити зростаючі з кожним днем видатки центрального апарату Комінтерна. 2) Дати поміч слабшим партіям, особливо в часах, коли розходиться ся о якусь важну політичну або економічну акцію.

3) Збирати міжнародного партійного податку має також на цілі помогти матеріально в навізано зносин між Комінтерном і ріжними його секціями.

Обовязок плачення міжнародного партійного податку входить в жите з днем 1. січня 1922 року.

Міжнародна організація рільних робітників.

Міжнародна професіональна організація рільних та лісових робітників оснуеть ся заходом робітників Росії, Болгарії, Німеччини і Швеції. В сій справі відбули вони вже в літі м. р. конференцію, на якій рішено зорганізувати міжнародний уряд пропаганди, який має є оставати під контролею Комуністичного Інтернаціоналу. Як начальне своє домагане ставить організація вивласненя аграріїв і то так землі, як і лісів, боротьбу з капіталізмом та заведеня комуністичного господарського устрою.

Кілько треба вагонів до перевезу американського збіжжя.

МОСКВА, 23. січня. — Вчора відбула ся конференція представників совітських залізничних властей в справі перевезу транспортів збіжжя, які вже недолго пічнуть прибувати зі Злучених Держав до Совітської Росії як допомога для голодуючих в надволянських губерніях.

Домаганя полковника Гескеда, який є керовником ратункової акції Американського Товариства в Совітській Росії, предложено совітському правительству відносно запотребованя залізничних вагонів є сідуючі:

Американське Ратункове Товариство буде потребувати, почавши від 1. лютого до 15. лютого, по 450 вагонів денно на перевіз американських споживчих средств в надволянській губернії.

Відповідно до пристаний подія кончею кількості вагонів є сідуючий: Реваль — 100, Рига — 50, Новоросійськ — 140, Одеса — 120, Теодозія — 40. Після 15. лютого число вагонів може бути зменшене до 360 денно.

"Бритіш Колумбія Федерейшн" за III. Інтернаціоналом.

Англійська робітничая часопись "Бритіш Колумбія Федерейшн", яка видаєть ся англійськими товаришами в Венікувері, Б. К., стала отверто і без застережень по стороні Третого Інтернаціоналу. Часопись ся дуже широко розповсюднена в західній Канаді і тіпиться ся великою популярністю серед робітничих мас. Она уміло і цікаво редагована, та містить багато цінного матеріалу як також всі важнійші і цікаві новини з робітничого руху в цілім світі.

Звертаємо увагу наших читачів на оголошене сеї часописи в "У. Р. В." і ширю радимо тим товаришам, котрі можуть читати по англійськи, заперуніжувати собі її. З сего вижде користь так для читачів як і для "Б. К. Федерейшн", бо часопись ся заслууге на те, щоби її читати і попірати.

ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИЦЬ.

Повідомляють ся всіх товаришок робітниць в Вінніпегу, що в середу, дня 1. лютого т. Н. Гуцалюк-виголосить в Укр. Р. Д. Д. Домі цікаву лекцію. Прочити ся всіх товаришок прибути. Початок о год. 8. вечером.

МІТІНГИ, КОНЦЕРТИ І ПРЕДСТАВЛЕНЯ

Драматично-Співачький Кружок Укр. Робітничого Дому
— відіграє —
В ЧЕТВЕР, 2. ЛЮТОГО, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ
(на перший день Зїзду Укр. Робітничого Дому)
сензаційну драму в 5-ох діях, з часів першої російської революції 1905 року, звісного письменника Г. Хоткевича п. н.:

ЛИХОЛІТС

За написане сеї драми автор дістав першу премію на конкурс. — В виставі бере участь около 75 осіб.
Куртина підносить ся точно о год. 8.15 вечером.
Ціни місць: 55, 40 і 27 центів.

ПЕРШИЙ РАЗ! --- НОВА ДРАМА!

Драматично-Співачький Кружок Укр. Робітничого Дому
— відіграє —
В СУБОТУ, 4. ЛЮТОГО, В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ
знамениту sztuky М. Ірчана п. н.

БУНТАР

— АБО —
СИН РЕВОЛЮЦІЇ

драма в 3-ох діях з недавних бурливих днів революційної боротьби галицького пролетаріату за здобуття влади.
Штуку сю граєть ся перший раз. Зміст її дуже цікавий і поучаючий для робітників.

Ціни місць: 50, 40 і 27 центів (включаючи вор текст).
Куртина підносить ся точно о год. 8.15 вечером.

В НЕДІЛЮ, 5. ЛЮТОГО, О ГОДИН 2.30 ПО ПОЛУДНИ
відбудеть ся в Укр. Робітничім Домі

КОНЦЕРТ

при співучасті хору Драм.-Спів. Кружка У. Р. Д. і мандолинової оркестри Діточої Школи при У. Р. Д.
ПРОГРАМА РІЖНОРОДНА І ЦІКАВА.
При вході до салі буде ся збирати добровільні датки на сплату довгу Укр. Роб. Дому.
ДІТЯМ БЕЗ РОДИЧІВ ВСТУП ЗАБОРОНЕНИЙ.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видве Ствариннене "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:—
UKRAINIAN LABOR NEWS
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ХАМСЬКІ ДУШІ

"Приятелі" робітництва в своїй ненависті до комуністів та до радикалізму взагалі в боротьбі з ними і в обривуванні їх вживають найпідліпшіх метод. Одним з таких їхніх метод є сіяне ворожнечі і непорозуміння серед самого робітництва. Вони стараються підірвати довіру робітництва до його радикальних провідників, котрі, мовляв, нарочно розбивають робітничі організації на два протилежні табори.

Світова імперіалістична війна і відношене до неї II. Інтернаціоналу, а відтак пролетарська революція в Росії розколює організоване робітництво на два табори. З вибухом війни більшість провідників II. Інтернаціоналу, вступивши в склад королівських міністерств, зрадили міжнародну пролетарську солідарність. Радикальна меншість II. Інтернаціоналу, остачивши вірною пролетаріату, зірвала зі зрадниками, проголосивши тим самим смерть II. Інтернаціоналу. Так почався розкол серед робітництва. II. Інтернаціонал існує тепер як наймит світової буржуазії, як її оруддя проти всього революційного руху. Буржуазія використовує в своїх інтересах сей розкол робітництва якнайкраще. Вона підсилює до радикальних робітничих організацій сих своїх вірних слуг і робить їх руками своєю роботою. Свідомі передові робітники, пізнаючи сих буржуазних наймитів, вимітають їх зі своїх організацій. Тоді буржуазія їм не використовує в своїх інтересах. Вона ріжними підступними способами пролазить в гущу робітництва і каже:

"бачите, вони викинули з організації давнього, заслуженого вашого провідника, який навіть сидів в тюрмі за ваші інтереси" і т. д. Вона старається тим посіяти серед малосвідомого робітництва сумнів і недобір до їх радикальних провідників. А тим часом не один з таких з тих "бушних" революціонерів, що дійсно сидили в тюрмах або були в Сибірі на заслання (в Росії) за революційну діяльність, а нині стали найзавзятішими ворогами робітництва. Оті ріжні російські Бурцеві, Керенські, Чернови, Авксентєві, Чхеїдзани, Церетелі, — всі вони є були революціонери — чим вони ріжняться тепер від дійсної буржуазії у своїй відданості до Світового Росії? Вони ріжняться тим, що коли велика англійська промислова буржуазія, а також буржуазія інших країв заклучає з Світовими торговельні договори, коли правительству той буржуазії говорять про політичне призначення Світового правительства, то ті "бушні" революціонери всіма силами стараються до сего не допустити. Вони від імені II. Інтернаціоналу ведуть завзяту агітацію проти признаня Світового правительства, вони по рабському просять ту буржуазію не признавати Світового правительства, вони офіційно протестують проти сего перед цими (буржуазним) світом.

І шов в такім разі мають робити свідомі пролетарі? Мовчати і потурати їм, бо є були революціонери, бо вони колись сиділи в тюрмах чи були в Сибірі за свою революційну діяльність? В революційній боротьбі не грає тепер ролі те, чим ти був попередно, але те — чим ти є тепер. За такими бушними революціонерами нам не треба навіть йти до Росії чи в Європу. Ми маємо їх і тут в Америці і Канаді і бачимо яке вони заняли становище, коли прийшлося сі рішення питання про відношене до III. Інтернаціоналу, або до Червоного Профінтерну. Щоби не образити своєї "демократичної" буржуазії, вони підігнули перед нею свої "революційні" виступки, а до пролетаріату вони кажуть: "III. Інтернаціонал добрий, але тільки в Росії, а для нашої країни він не надаєтє ся, бо у нас є "демократія", нам революції не треба, ми можемо без неї обійтї ся, а здобути все можемо за посередництвом балютів".

Яке буде становище тих "революціонерів" при дальшій революційній розвитку пролетарських мас, розвитку яких не спинять ніякі заходи сих буржуазних прихвостнів, про се двоє питань бути не може. Чим більше будуть революціонізувати ся пролетарські маси (а вони будуть, бо до сего їх гонить сучасна гнида капіталістична господарка), тим більше будуть віддаляти ся від них оті "бушні" революціонери. А чим дальше вони будуть віддаляти ся від революційних мас, тим більше вони будуть наблизятї ся до буржуазії. В сторону вони звернути не зможуть, хіба тільки політично умеруть. Єслиж вони захотять політично існувати, то під натиском революційних мас вони опинять ся в обіймах буржуазії, хоч би вони сего не хотіли. Бурцеві, вчерашній революціонер, не тому опинив ся в обіймах Врангеля, що він його так сподобав; а тому, що ставши ворогом революційних російських мас, виступивши на бо- ротьбу з ними масами, мусів шукати собі союзника і знайти такого в особі Врангеля. Побратим Бурцева Керенський не є ще офіційно в обіймах Врангеля тому, що він вже політично навіс мертвець, що він не є політично так активний як Бурцев або Савіков.

Єслиж ті "бушні" революціонери, які нині відірвали ся від революційних мас, захотять і на дальше бути політично активними, то вони примушені будуть стати найвірнішими псами буржуазії, як се ми нині бачимо на примірі російських есерів — Бурцевих, Савікових, Авксентєвих, меншевіків — Церетелів, Чхеїдзів, Мартових; а на Україні — Поршів, Мартосів та Миколів Ганкевичів в Галичині.

Економічна криза в цілїм капіталістичнім світі, хаос капіталістичної господарки примушують світову буржуазію до признаня Світового правительства. Десятки ріжних конференцій антанті не дали до сего часу ніяких альтернативних результатів в економічній області. Затиснувши зуби, антантська буржуазія запросила Світове правительство на міжнародну конференцію до Генуї. Французька велика мілітаристична клїка, почувши про таке рішення антантських прем'єрів в Кані, відіслала Бріана і виврала у него портфель прем'єра, бо мовляв, се буде ганьбою для цілої Франції, єсли її представник сяде за одним столом з Ленїном. Але коли та мілітаристична клїка опинилась на місці Бріана, то її нічого не лишило ся зробити, як згодити ся самій сісти з Ленїном за один стіл.

Щож роблять "бушні" революціонери, коли вони почули про можливе признає Світового правительства? А ось що: на своїм засіданні 22. листопада Виконавчий Комітет II. Інтернаціоналу ухвалив з приводу сего резолюцію, в якій між иншим говорить ся:

"Єсли московське правительство, яке добиваєтє ся тепер міжнародного признає, бажає, щоби до його прав відносились з повагою, воно повинно само уважати права інших народів (?) і не порушувати елементарні принципи, котрі повинні складати основу міжнародних взаємин культурних народів".

Дальше Виконавчий Комітет II. Інтернаціоналу "пропонує всім партіям, які входять до II. Інтернаціоналу, коли їм прийдетє ся означити свою позицію відносно питання про признає московського правительства, брати на увагу тісну звязь, яка існує між тим питанням і завданням освободженя українних народів, особливо грузинської демократії, яка стремить освободити ся від всякого чужинського пануваня".

Як жаль, що в II. Інтернаціоналі не мають впливу українські меншевіки з під звання Петлюри. Петлюрівський міністер Мазепа не мав щастя вистати на Україні достойників II. Інтернаціоналу Кавцького, Гюїсмана, Реноделя, Вандервельде, як се мавщасте свого часу зробити Ной Жордані, меншевіцький прем'єр Грузії. Тому то так Реноделі і Вандервельде обстоюють тепер за грузинське "демократіє". Їм зовсім байдужієнько те, що з приходом до влади в Грузії меншевіцької "демократії", французька "демократія" (але Пуанкаре-Клемансо) створить в Батумі воєнну базу для Врангеля, проти радянських республік. Реноделам з II. Інтернаціоналу се не тільки байдужієнько, але вони роблять се свідомо, вони нарочно промудують дорогу французькій буржуазії і її чурі Врангелєві через Грузію до Світової Росії.

Тому то, почувши про можливе признає правительствами антанті Світового правительства, вони просять ту буржуазію не признавати Світового правительства, поки воно не поверне українних держав назад в руки "демократії": Грузію в руки меншевіцької Жордані, Україну в руки Петлюри і т. д.

Не лишив ся позаду від своїх побратимів — Реноделів, Гюїсманів і инших — і їхній американський колега Самуїл Гомперс. Телеграма з Вашингтону з 25 сїчня доносить, що в імені організованого американського робітництва Самуїл Гомперс, голова Американської Федерації Праці, зложив президентові Гардінгові протест проти участі Залучених Держав в генуїській конференції, єсли в ній візьме участь Світове правительство.

І кажє тепер є ріжниця між двономим французьким буржуазним титром Клемансом і головною робітничою професійною організацією Гомперсом? Немає ніякої ріжниці. Обидва вони однаково ненавидять пролетарські держави. Обидва вони готові своїми руками задушити в Росії пролетарську революцію.

А котрого з них двоє ми, свідомі робітники, повинні уважати за більшого і небезпечнішого ворога для світової пролетарської революції? Тут двоє питань також бути не може. Клемансо стоїть в рядах буржуазії і не заявляє себе приятелем робітництва, він стоїть в рядах ворожої нам класи. Гомперс є головою великої робітничої організації, вважає себе прихильником робітництва і в імені того робітництва поборює всякий революційний робітничий рух не тільки в своїм краю, але навіть в инших краях. Клемансо і Пуанкаре нагнали Бріана за "компроміс" з большевиками що до генуїської конференції, але самі вони засядуть в Генуї за один стіл з большевиками. А Гомперс, Реноделі, Вандервельде, як підлі піджики великої буржуазії будуть лаяти в президентській та королівських передлоках і протестувати в імені організованого робітництва проти признає Світового правительства.

Таку ролю відіграють нині ті, які стояли колись на чолі міжнародної революційної робітничої організації II. Інтернаціоналу; таку саму ролю будуть відігравати всі ті, які нині відколюють ся від революційних робітничих мас. Не робить ріжниці, що вони мають за собою революційну минувшину, що вони при колишніх обставинах були справжніми революціонерами. Раз вони опустили ряди тих мас підчас бою, раз вони лишили ся в хвості тих мас, — вони для революційних мас пропали, вони зробились їх ворогами. Волинєць.

СТАРІ ТЕМИ І СТАРІ ТА НОВІ БРЕХНІ.

Наводимо дальші брехні, крутїства і вісенітніці чорносотенного "Українського Голосу", які находять ся в статі "Розляла Маланка молоко зі збанка".

В дальшій тїгу своєї статі "Укр. Голос" відкриває по троту свою дійсну петлюрівсько-польонофільську душу. Він отверто признаєтє ся, що навіть як би радянські республіки і освободили Східну Галичину з польсько-шляхоцького ярма, то для него се означало би, що "Галичина мала би лише нагоду втїчи з польського дощу під московську ринну". Іншими словами, редактор "Укр. Голосу", як на дійсного петлюрівця і приятеля шляхоцької Польщі пристає, виразно заявляє, що він волів би бачити Галичину в теперішній польсько-шляхоцькій пеклі, ніж освободженою з того пекла радянськими республіками. Се дуже щїне признає.

Платє "Укр. Голос" теревені і про розстріли на Україні. Він каже: "Колї поляки (яже не Ляхи ані Ляхо-Татари) наших людей в Галичині рабують та арештують, то на Україні єрусалимські "пролетарі" (вислів якраз гідний бувшого соціалїста а теперішого чорносотенця) обрабованих стрїляють". Тимчасом і се є одною великою брехнею. Бо на Україні нікого не стрїляють з таких, що їх в Галичині рабують та арештують. Як трапляєтє ся коли, що на Україні кого розстрілять, так се такого, що на приказ польських військових властей і за їх трощі відкруче шнї на залізничнім торі і спринчає смерть сотні людей та втрату кількадесятьох вагонів збіжжя, яке тепер дорожше золота в радянських республіках. Таких підкуплених Польщею як якою иншою державою бандитів "Укр. Голос" обороняє і називає їх "політичними противниками" радянської влади. Він тїшить ся, коли ті бандити убивають радянських робітників а навіть звичайних незможних селян, які стають до боротьби з бандитами. Він радїє, коли ті бандити вчинять яку матеріальну шкоду Радянській Україні і називає всі ті їх злочини "геройствами". Але як такого бандита, що підкуплений виконує інструкції Петлюри і шляхоцької Польщі, постигне заслужена кара, тоді "Укр. Голос" ляментує, що на Україні стрїляють "наших людей". Тоді він каже, що в Галичині такі ліпше.

А кінчить своє порівняє Галичини з Україною "Укр. Голос" тим, що каже: "От, чому Петрушевич не міг навизувати (?) з такими освободителями (себто большевиками)! І йому за те честь!".

Добре кажєтє, панове від "Укр. Голосу". Тільки якого чорта ви владаєтє, що платєтє нїби за Галичиною, що вона опинилась в польсько-шляхоцькій армії? Чому владаєтє, що нїби вам лежить на серці доля українського населєня Східної Галичини? Коли славословляє Петрушевича за те, що він не хотів прийняти поміч від большевіків, яку вони йому предкладали, щоби спільними силами прогнати зі східної Галичини польських білогвардійців, то на нікого не зваляють вони, що Східна Галичина опинилась в польсько-шляхоцькій армії. Подякуйте своєму Петрушевичові і Петлюрі за те, що Галичина находить ся нині під Польщею.

Платє "Укр. Голос" ті самі теревені і про ріжський мирний договір між радянськими республіками і Польщею і хочє вмовити в своїх читачів, що радянські республіки Росія і Укра-

їна в часі заклучєня мирного договору з Польщею були такими сильними, що не мусїли підписувати некорисний для себе договір, на підставі якого Східна Галичина остала при Польщі. В "Українських Робітничих Вістях" буда вже поміщена минувшого року особна статя про ріжський мирний договір, в котрій було сказано, що в особі Польщі з радянськими республіками воювала в 1920 році ціла капіталістична Європа а навіть Злучєні Держави Америки. А тому, що радянські республіки були слабшими від цілої капіталістичної Європи, вони мусїли замирити ся з нею (з Європою в особі Польщі) на таких умовах, які в тодішній час могли виторгувати. Тепер скажемо ще хіба лише те, що де на світі був би хто такий дурний, що не брав би того, що міг би взяти. Чому радянські республіки не були би хотїли, щоби Східна Галичина належала до Радянської України, або буда самостійною радянською республікою, але волїли би, щоби вона остала при Польщі. Треба послїдного дуррака або нахабного брехуна-крутара, щоби так дивив ся на справу, або претендував, що так дивити ся, як се представляє "Укр. Голос". Дуже вже та брехня "Укр. Голосу білими нитками шита.

Пише дальше "Укр. Голос" вісенітніці про те, що мовляв, Комуністичний Інтернаціонал, тримаючи ся ріжського договору, "заборонив навіть існуванє самостійної української комуністичної партії в Галичині а казав українським комуністам вступити до польської комуністичної партії" і т. д. Не знати, чи редактор "Укр. Голосу" тут вдає лише дурного, чи він дійсно такий дурний, що навіть не знає, що Комуністичний Інтернаціонал є особним від Радянської Федерації міжнародним робітничим тілом і його не зобов'язують ніякі державні договори а тимсамим він не потребує "тримати ся" ні ріжського ні ніякого иншого договору. Дальше, Комуністичний Інтернаціонал не заборонив існуваня "самостійної української комуністичної партії в Галичині", бо такої партії в дослівнім значіню того слова в Галичині навіть не було. В Галичині буда і є самостійна "Комуністична Партія Східної Галичини", так як в Польщі є "Комуністична Робітничая Партія Польщі". Обі ці партії заклучили добровільний союз, тому, що їм обом треба вести боротьбу проти одного спільного ворога: польського імперіалїзму, себто польської буржуазії і шляхти. В боротьбі зі спільним ворогом пролетаріату треба свої сили дучити, а не роздроблювати. Тому добровільно заклучений союз між Ком. Роб. Партією Польщі і Ком. Партією Сх. Галичини, в цілій ведєна успішнішою боротьбі проти польського панства, належить лише привітати. Він тільки прїспїшує визвал Східної Галичини з польсько-шляхоцького ярма. Що сего не хотять бачити петлюрівці з "Укр. Голосу", се друга річ. Се є й причиною, чому вони накликають ся на зєднанє пролетарських революційних сил на терені Польщі і Східної Галичини і представляють його в дальшійм світлі.

Тепер приходимо до "найважнішого закиду", який "Укр. Голос" міг знайти проти "Українських Робітничих Вістей", згідно проти голови українського Раднарком, тов. Раковського. "Укр. Голос" наводитє як аргумент проти тов. Раковського слїдууючий уступ з його розмови з редактором харківського "Комунїста", яка буда недавно надрукована в нашій газеті:

"Між членами повстанського комітету був Галичанин Миронів, який подав цікаві відомости про звязок Тотюника з другим відділом польської армії, а також про ту підпольну роботу, яку провадить Тотюник в Галичині проти самого польського уряду".

На Україні всім відомо, як Тотюник і Петлюра зовували свій союз в минувшому році з Польщею: "Треба насамперед за допомогою Польщі скинути Радянську владу на Україні, а коли буда утворена Українська Народна Республіка, тоді зможемо увільнити і Галичину".

І що за Америку відкрив "Укр. Голос", що робить тільки пусто верєску і винисє нові, для нікого неімовірні брехні! Раковський переказує тут лише те, що говорив член повстанського комітету Галичанин Миронів (не Раковський!) про минулу підпольну роботу Тотюника в Галичині проти польського правительства. Але чи сему буда правда, се зовсім инща річ. Адже ж той сам Тотюник був в Польщі на утриманю у нікого иншого, лише у польських панів. А польські пани не такі дурні, щоби задармо давали комуєс їсти, а не то вже, щоби годували свого ворога. А дальше, коли Тотюник такий скритий ворог Польщі, який хоче його представити після тов. Раковського "Укр. Голос", так чому він утік знова під безпечне опікує крильце польських панів? Чому він втік до Галичини? Так може поступити лише вихованок польської шляхти.

Також ніяким аргументом в некористь тов. Раковського є друге зацитованє повисше речєне з заяви тов. Раковського. Петлюра і Тотюник так казали, як повисше подано, але які були їх діла? Петлюра заявляв, що він по "прогнаню" большевіків з України "освободить" від Поляків Галичину ще тоді, коли мавовив Петрушевича переїтти з галицькою армією за Збруч, щоби спільними силами бити українських робітників і селян. Він так дурив тих, що йому давали ся дурити, щоби якісь спосіб оправдувати свій злочин полишеня Східної Галичини на потапу польським білогвардійцям. Але в той сам час, а навіть ще о могом скорше, він снував тайні плани з Пїлудським коштам тої Східної Галичини. І переїхав галицькою армією за Збруч за намовою Петлюри став ся після польського плану і в інтересі польських панів. Дальше, Петлюра не лише віддав польським панам Східну Галичину та инші українські землі і ніколи не думав їх відібрати, але він бив ся, згідно другий посланє бити ся за те, щоби Східна Галичина остала при Польщі. В дійсности діла Польщі вратували Галичину своєю кровю петлюрівці. Се признав навіть "офіційний" орган Петлюри, варшавська "Укр. Трибуна", яка минувшого літа, в річницю відступленя Червоної Армії з під Варшави, жалувала ся на польських панів, що вони не відлачують ся петлюрівцям як слід за те, що вони вратували для Польщі Східну Галичину. Ось що говорять діла в порівнаню до пустих слів, які говорили ся для замилення очей. Так виглядала на ділі пуста і нездійснима "обіцянка" Петлюри, що по повалєню, при поміч Польщі, радянської влади на Україні, прийде черга на увільненє Галичини, та "обіцянка", за яку хапєтє ся "Укр. Голос", щоби ще раз гавкнути на Радянську Україну і "Українські Робітничі Вісті" і рівночасно вибїловати Петлюру за його народні злочини.

В. ДОНКХОТЕРІЯ.

"Вперед" у статі під назвою "Донкіхотерія" відкидаєтє ся на заміри Андрєєвського, Макаренка і Швеця відживити дарєно, вмерлу Директорію. Вбачаючи в сьому виступі лише гумористичний характер, газета разом з тим підкрєслає, що се є одна ознака банкруцтва української політичної еміграції. В той час, — пише "Вперед", — коли емігрантська прєса твердить про необхідність консолїдації сил, на ділі ся еміграція все далї розпорошуєтє ся, все далї роз-

кладаєтє ся, все більше утворює авантур. Портфельоманія, погоня за державними почестями, коштовна забава в державнім будівництві, ось чим може почванити ся протиреволюційна українська еміграція. Шо руйнує радянську форму влади на Україні, що компромітує загалом понятє самостійности — се для неї байдуже, вона над сїм не призадумуєтє ся. Ось яке обличє Макарєнків і Швеців, тих несправних Донкіхотів з української буржуазної самостійно-

ПЕВНА СТАТИСТИКА.

В розмові з одним приятелем, досить розумним робітником-селянином, менї довело ся зачепити трохи цифрових відомостей про стан наших шкіл для дорослих. Сї відомости зробили на нього велике вражєніє і він висловив думку, по знайомити з ними письменно селянство і робітництво, щоб те вже від себе розповсюджувало сю статистику між неосвіченим населєнем, як певний засіб до переконаня, що загальна освіта для дорослих потрібна.

Комісаріят Освіти вирішив негайно відкрити 50% (відсотків) шкіл грамоти для дорослих в порівнаню до дитячих шкіл. Шкіл по губерніях буде от скілько:

Губернії:	Школи:	для дитячі	для дорослих
1. Харківська	1.814	907	
2. Катєринос.	2.051	1.025	
3. Донецька	2.775	1.385	
4. Полтавська	1.941	970	
5. Чернігівська	1.482	740	
6. Запорозьська	1.209	600	
7. Кременчуцька	1.031	515	
8. Миколаївська	1.299	650	
9. Одеська	1.461	730	
10. Поліська	3.741	1.875	
11. Волинська	1.384	700	
12. Київська	2.200	1.100	

Всього в Рєпубліці 22.388 11.197

Цифри мертві, але вони в умильних руках говорять. Наприклад: із них ми бачимо, скільки тепер навчаєтє ся по школах нашої дїтвори і скільки має в першу чергу піти до школи дорослий. А саме: 1) візьмемо кругле число дїтей в школі 100, в усіх вийде 12,388.800 душ; 2) візьмемо, що в школу дорослих прийде відразу тільки 20 чоловіків — маємо для першого випуску 223.940 душ, а як таких випусків дорослих за рік буде три, то один перший рік дасть нам 671.820 письменних.

Через рік школи для дорослих збільшають ся в двїчі, себто добувають 100 відсотків дитячих шкіл, тоді ми їх матимемо вже 22.388; рахуючи, що кожда за рік випускаєтє 60 прїнаймї чоловіків, всі дадуть 1.343.280 письменних. А як сї школи повинні дати подвійний склад учнів, то за перші два роки матимемо 1.343.640 + 2.686.560 = 4.030.200 душ письменних.

По плану Комісії по ліквідації неписьменности неписьменність на Україні треба зліквідувати на протязі п'яти літ. Значить, коли діло з освітою дорослих піде і на далї так, як перші два роки, а се запевне, то ми і за останні три роки певно матимемо: 2.686.560 × 3 = 8.059.680 душ.

Разом се дасть = 12.039.880 письменних громадян. І неписьменність буде ліквідована. Мій приятель засмутив ся був, підраховуючи число вчителів-ліквідаторів. Але, зрозумівши нашу статистику, тільки з задоволенєм засміяв ся.

Ми рахуємо на одного вчителя дорослих учнів по 20 душ на випуск, себто, 60 чоловіків на рік не менше. Маємо перший рік 1.343.640:60 = 22.384 вчителів; другий рік 2.686.560:60 = 44.768 вчителів, із котрих тільки половина прибула — нових. Накинемо заївч як сотню душ і одержимо певне число вчителів — ліквідаторів 45.000 душ на всю рєпубліку. А з сїєю вже армією робота не страшна. Та і учителї будуть прибувати до нашої справи.

П. К. ("Селянська Правда.")

Боротьба з дїточою неграмотністю на Рад. Україні.

В селі Требувні, ямпільського повіту, під управою учителя Вдовиченка та селянина Шиманського начато боротьбу з дїточою неграмотністю. Організована група добре грамотних селян, спеціалїстів садівників, огородників і пастирників одночасно з навчанєм дїтей техніки письма і рахунків, обзайомлюють їх на практиці з головними галузями сїльського господарства. Ученики з цікавістю беруть ся до праці; можна надїяти ся, що до місяця грудня в селі не лишить ся ні одної неграмотної дїтини. ("Вісті.")

КАПІТАЛ І РОБІТНИЦТВО В НІМЕЧЧИНІ.

(Від нашого берлінського кореспондента.)

Сучасне господарське положення Німеччини викликає різноманітний розвій, а з другої — повний упадок, банкрутство. З однієї сторони надзвичайне, впродовж фантастичне збільшення державних видатків і довіря, яких навіть дуже тяжкі податки робітників і середньої класи не годні покрити, з другої сторони величезні збитки промислового капіталу. Виразом цих збитків являються не лише звичайні і надзвичайні дивіденди, але в великій мірі і інвестиції, яких вартість перевищує відносно звичайні передові інвестиції. Таким робом капітал доводить стан промислу до його передової висоти.

Упадок державних фінансів приспіває сей розвиток промислу. Ми вже в попередній нашій статті "Інтернаціоналізація середньої і східної Європи" вказали, що зрост промислу якраз спричиняє низький стан німецької марк і недобір державного бюджету. Якраз недобір державного бюджету викликає технічна відбудова державних заводів, яка була кончена для уздоровлення транспорту, головно залізниць. Між капіталістичним господарством а фінансами капіталістичної держави повстає пропасть. Німецький капітал веде зовсім незалежне життя від державних фінансів.

Завдяки сьому розвою приватний капітал набирає великої сили, повстають великі трости.

Війна, господарська криза і революція змінили структуру капіталу. Великі капіталістичні підприємства пожели слабші. Підчас державної кризи повстали концерни Стінеса, Каянкера і другі, яких їх господарська сила дала і політичну. Военні зобов'язання Німеччини т. зв. репарації і доставки матеріалів для антанті, що спричинила упадок німецької марк, ослабили економічні основи держави і ривночасно забезпечили працю для промислу, а тим самим скріпили становище представників приватного капіталу. З упадком марк збільшується теж участь заграничного капіталу в німецькій промислі а тим самим зависність німецького капіталу від заграничного. Заграничний капітал, заінтересований в заплаті репараційних рат через Німеччину, в експлуатації німецьких державних фінансів, ривночасно заінтересований в розвитку німецького промислу. Наслідком сего зростає пропасть між приватним капіталом а капіталістичною державою. Зростає теж сила підприємств, які є зависимі від заграничного капіталу і які шораз сильнішим почувають себе супроти самої держави.

Промислові стали самостійною внутрішньо-політичною силою, яка зорганізувала свої військові організації, (Оргеш і другі); по їх боці стоїть поліція і військо; судивництво працює в їх дусі. Єще більше зиває ся зовнішньо-політична незалежність промислового капіталу. Його представники за границю, Стінес і Ратенав, ведуть переговори про репарації і кредити, чи то з доручення уряду, чи навіть проти його волі. Німецькі промисловці висудують ся закордонним капіталістам, що ведуть боротьбу між собою чи то о Німеччину, чи о другі краї, і мають безлічність своєї господарської політику прикрашувати національною фразою.

Але якраз репараційні обов'язки Німеччини, котрі викликали пропасть між приватним капіталом і державним органом, сям представником всіх існуючих в державі приватних капіталів, причиняють ся теж до усунення сї пропасті.

Для всіх, і для меншевиків, ясно, що репарації мусять робітництво і лише робітництво заплатити своїм потом. Для нас ривнож ясно, що лише пролетарська революція може усунути оці нещасні репарації.

ні тгарі, котрі мусять платити капіталістична Німеччина. Так само ясно для всіх, що сих тгарів не можна покрити виключно коштом обниження життєвого урівня робітництва. Можливість продукції капіталістичного господарства вимагає певних границь сього обниження. Вправді по війні в Німеччині виключно пролетаріат і середні верстви платять податки, вправді виключно низька заробітна платня робітника є основою теперішньої конюнктури промислу і участі заграничного капіталу в ній, але якраз репарації, яких прикриває ся головно безпосередніми податками і новими банкрутами спричиняють підвишене платні, які загрожують зискови і аккумуляції капіталу, так, що капітал не має німє інтересу дальше вести господарство в нинішніх розмірах. І се отже питанє підвишеня заробітної платні, зглядом, як далеко може сгати се підвишене, виповнює зміст соціальної боротьби між працю а капіталом.

Хоч як заощаджено промисл при репараціях, то наслідки державного краху і для него булиб неминучі. Відбудова капіталістичної Німеччини а тим самим і Європи булаб загрожена. Зновж а обтяжене промислу репараційними тгарями викликалоб застій продукції, значить і німецький капітал і закордонний капітал страдалиб в Німеччині свої прибутки. Приватний капітал тому переконав ся, що відокремлене приватного капіталу від державного господарства неможливе. І тому німецький капітал задокументував свій "патріотизм" і заявив свою волю-принципність до розв'язання репараційного питання.

З капіталістично-господарського становища німецький промисловий капітал має реальні основи влади. Його заводи представляють велику реальну вартість і можуть при спокійнім капіталістичнім розвитку дуже добре "оплачуватись". Тому вони можуть дістати заграничний кредит, що для німецької держави не було б можливе. Без сумніву отже німецький промисл може рухатись за німецьку державу, коли вона має дістати полегші при сплатеню репараційних обов'язків. Не підлягає теж сумніву, що коли німецькому промислові буде дана можливість свобідного розвитку, він зможе і заплатити ті зобов'язання, очевидно коштом поту робітництва. До сього потрібне лише розширення ринку, до сього потрібне розширене східних ринків а теперішня господарська криза в Німеччині і в Європі може на якийсь час цеузати.

Заграничний капітал, що заінтересований в розвитку німецького промислу, ставив ся отже до проектів німецького капіталу, представлених Стінесом і Ратенавом в Лондоні, правильно. Німецькі промисловці не хочуть дармо допомагати державі осягнути улежнення репараційних обов'язків. Вони жадають за свою поміц заплати, розширення своєї влади. Приватний капітал жадає тому передачі державних заводів, скасованя 8-годинного робочого дня і занеханя оподаткованя реальних вартостей, тобто 20% участі держави в промислі, значить занеханя одинокого податку, якого не можна перекинути і якого не можна укривати, значить німецькі промисловці жадають зивльнення капіталу від податків. Таким чином німецький капітал обезсилює державу, яка в руках його, що посідає ні побіч заліза і вугля найважливіший економічний чинник в державі, тобто залізницю, понаде в повну залежність від нього. В таким випадку ривніцці між державними фінансами а приватним капіталом пезли би цілком, бо держава підпорядковувала би ся повній приватному капіталові при розв'язаню найважливішої політичної і господарської проблеми, тобто репарації. Таким чином

приватний капітал виступав би в ролі держави. Без сумніву такий розвиток погіршить положенє робітництва. Жаданє скасованя 8-годинного робочого дня, передача державних заводів в руки приватного капіталу, заострять конфлікт між пролетаріатом і капіталом, заострять класову боротьбу; пролетаріат стане проти дуже сильного противника, який довершив своє об'єднанє. Боротьба о підвишку заробітної платні, наслідком великих податків наложених на пролетаріат, прибере якраз сї зими дуже острі форми.

Тому пролетаріат мусить розпочати остру боротьбу проти зивльнення влади капіталу, проти передачі державних заводів в його руки, проти пе-

ПРОМОВА РАКОВСЬКОГО НА ШЕСТИМ ВСЕУКРАЇНСЬКИМ ЗІЗДІ РАД.

Товариші, вчера т. Петровський в своїй привітній промові загадав, що нинішній VI Зізді Рад являеть ся другим у мирних умовах. Се слід підкреслити тому, що тільки з того часу, коли ми перейшли на мирний стан, радянський уряд може виконати цілком ті вимоги, що їх ставлять урядові в загалі.

Ви, товариші депутати, коли розізджались по місцях минулого року, доручили урядові: ліквідувати бандитизм, слідити за дальшим устроєм Червоної Армії, зміцнити радянський апарат, повести енергичну боротьбу з неписьменністю і малописьменністю та поставити українську народну школу на висоту завданя радянської влади, ви доручили урядові скоректувати в згоді з Версою, ЦВК. становище союзної угоди, а зокрема в рамках сїєї угоди означили докладний внутрішній порядок об'єднаних комісаріятів з огляду на цілковиту ривніццю обов'язків. Ви доручили встановити міжнародне становище нашої республіки.

Се все, товариші, являло ся умовою для виконаня низки всяких завдань, що ви їх дали урядові на минулому зізді а які можна висловити в трох словах: відновленє транспорту, промисловости і сільськогосподарства.

Яким чином виконав уряд покладені на нього завданя?

Ліквідація бандитизму.

Ми цілком знищили банди, що мали політичний характер. Політично професійний бандитизм звели ми до мінімуму. У нас остали ся тільки банди і групи, що організують ся цілком на території закордонних держав. З сям бандитизмом ми так само вдало справили ся.

Спробу, що її зроблено прикінці жовтня і на початку листопада, коли з території Польщі на нашу територію було перекинуто дві групи банд — банду Паляя і банду Тютюнника знищено на протязі кількох днів.

Можемо сказати, що на нашій території нема більш умов для розвитку бандитизму, але ми не можемо вам з певністю сказати, що завтра Польща і Румунія не знайдуть в їхніх інтересах перекинути на нашу територію нові банди. В кождому випадку територія України очищена від внутрішнього бандитизму і радянська влада справляла ся з внутрішнім бандитизмом, так злочинним, як і політичним, а се за останні 10 місяців один з великих позитивних наслідків праці радянського уряду.

Бандитизм знищено се завдяки зміцненю зв'язку з селянством, що його почали переводити на останню зізді, а пізніше продовжували переводити, а сїей зв'язок успокоїв село.

Я маю на думці ухвалений вами тут закон, що закріпив на 9 років за селянами ті землі, що перейшли до них після припиненя законів про соціалістичне землекористуванє. Я маю на думці переведення Прездією В.У.Ц.В.К. закон про

приватних транспортних засобів. Державна мусить сама здобути вартості для заграничного кредиту, вона мусить забрати по части в свої руки кредитові вартості, вона мусить оподаткувати промисл, перевести оподаткованє реальних вартостей. Лише тоді положенє пролетаріату супроти капіталу не змінить ся на його некористь.

Однак для успішної участі держави в промислі капіталістичної держави, в цілі перешкодження тому, щоб державні органи Німеччини і сїєї нагоди не використали для скріплення капіталу, пролетаріат мусить виставити і здійснити камі: Контроля промислу через свої власні робітничі органи.

Іван Сокира.
Берлін, 1. січня 1922.

продподаток, що замінив продроскладку.

Нарешті мусу сказати, що бандитизм знищено тому, що в боротьбі з бандитизмом уряд неухильно і твердо переводив ліній політики притягнення до боротьби з бандитизмом всього радянського апарату та самих селян.

Злікувати бандитизм було можливо тільки за участю населеня.

Червона армія в мирних умовах.

Червона Армія після ліквідації фронтів повинна була бути розпущеною. Демобілізація, можна сказати, 3/4 Червоної Армії вже переведена.

Я повинен повідомити вас в імені уряду про ту реальну допомогу, що її Червона Армія на півдні України на Запорозжя, Миколаївщині та в губерніях, де відбувались військових події до пізньої осені, оказувала місцевому селянству. Завдяки Червоній Армії, її власними силами, її кіними було зорано понад 75 тисяч десятин землі і засіяно понад 25 тисяч. Цифри не збільшені. До сих 75 тисяч потрібно ставитись не з абсолютним поглядом, потрібно вбачити тут добру волю Червоної Армії, її бажанє бути корисною селянству в умовних мирах.

Товариші, ви поручили нам використати період мирного будівництва, щоб революційно удосконалили Червону Армію. Нікому хоч мало знайомому з міжнародним оточенєм не спаде на думку, що прирешов момент, коли треба допустити Червону Армію. Ми повинні її зміцнити. Ми повинні зміцнити демобілізовану червоноармійців, бо утримувати їх для республіки було б загарно. Крім того сї мільони солдатів, сї мільони червоноармійців робітників та селян були потрібні сільському господарству, були потрібні для їхніх родин. Одначасно ми повинні були убоєспособити тих червоноармійців, що лишили ся в армії.

Я кажу, пославши ся на ту опіку, яку дали наші червоної кіноти блогвардські генерали, що з нею точили бій. Я не буду вам описувати її, доволі навести тут тільки свідчення наших противників. Як що ми ні на хвилину не вагали ся, що наша кінота є міцна та непереможна, то так само знали гаразд величезні хиби нашої піхоти. Вона не мала часу, щоб її виторвати ся. Тепер, коли війну скінчено, перед нами повстало конкретне завданє влаштувати школу червоної піхоти, що була-б гідна тієї червоної кіноти, якій задрідли-б буржуазні держави. Сим літом відбували ся маневри на Правобережю і часто потім відбували ся військові вправи по різних губерніальних центрах. На великих літніх маневрах був голоза Реввійськради Республіки т. Троцький та факхові в військових справах.

Після вислідів, які було тоді зроблено, можна зазначити і цілком певно ствердити, що переходовий час до мирного життя Червона Армія використала гаразд, але справа будів-

ництва Червоної Армії ще ледви розпочинаєт ся. Ми будемо цілком спокійні тільки в тім разі, коли будемо певні, що Червона Армія забирати ме найбільшу увагу робітників і селян. Тепер, товариші, у вашому наказі уряду, також у привітних промовах, що тут дунали, найгрунтовнішою засадою радянської програми було зміцненє Червоної Армії, себто збільшенє її здібности до бою, і постачанє, поліпшенє її стану, піклуванє про демобілізованих червоноармійців, піклуванє про родину червоноармійців, які перебувають у дієвій армії, піклуванє про казарми, про харчованє, про вихованє Червоної Армії.

Я маю вас повідомити, що сього року ми привітали перший випуск Школи Червоних Старшин і гадаємо заснувати першу українську бригаду. Тим часом, лишаючись частиною цілої Червоної Армії, українські полки зложени на 75% з робітників і селян України. Вони поволі переходять на українську мову, політичне управліне армії поволі перекладуть українською мовою своєю політичну працю серед червоноармійських частин на Правобережю.

Зміцненє радянського апарату.

З другою боку, існуючі частини ще тісніше зв'язують ся з місцевим населенєм завдяки тій праці, що про неї я вам говорив, — політичне управліне республікою.

Товариші! Ви поручили нам зміцнити радянський апарат. Під сими словами розуміли ви з одного боку зміцненє центральных органів, реорганізацію та зміцненє багатьох комісаріятів, що їхне існуванє було попередєше химерне.

Відділи управління з гори до низів повинні мати тісний зв'язок, а се являеть ся найкращим потверженєм тої загальної лінії, що її завзяв уряд за вашого доручення. Другий орган, що на нього звернено особливо увагу за минулий період, се утворенє центрального статистичного управління.

Господарський розвиток країни немислимий, коли ми сїєї країни не будемо знати, а найкраще ознайомленє з країною се її облік — її статистика. Далі перед нами було черговим завданєм зміцненє комісаріату фінансів та зміцненє комісаріату зовнішнього торгівлі.

Особливу увагу звернув уряд на народний комісаріат освіти.

(Дальше буде.)

З ПІДКАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Чеський комуністичний посол д-р Шмераль відвідав в листопаді м. р. Підкарпатську Україну. Він і посол Тоучек приїхали до Ужгороду на припорученє ексекютивного комітету комуністичної партії для прослідження економічних і політичних умов на Підкарпатській Україні.

В Ужгороді дня 30. листопада на робітничих зборах оба посла висловили промови. Подіаємо тут за ужгородською "Правдою" деякі цікаві уривки з промови Шмеряла, хоч найцікавіші місця сконфіскувала ужгородська цензура:

"Товариші! Я приїхав сюди, щоби пізнати умовини, серед яких живете. На основі сего, що я тут побачив і змігати, можу заявити перед пролетаріатом цілого світа, що адміністративні і політичні обставини Підкарпатської України є невигідні!

Облудність праського уряду, лукавство чеської буржуазної преси говорять про Підкарпатську Україну як про "край визволений". Над адміністрацією тут нема жадної контролю. Робітництво не має своїх представників в адміністрації. Це і професійна організація тут забороноє. Замість харчів уряд поширює між народом алкоголь. Переводить ся система, яка відчуває від Чехії Словаччини а це більше Підкарпатську Україну. Інакше була б зложена і частина договору з Польшею про невтральність в справі Східної Галічини, як би Венеш був ду-

3 ЦИКЛЮ: В КОСМІЧНОМУ ОРХЕСТРІ.

В царях найшан свою опіку і рідно, В буржуазії власний спокій, аїнь і сон... Сеж ви республіку пошди у брехню і безоглядно повтікали за кордон!

В крові змішались межі, кіля і ножі! За власницьке, за "рідне", за своє... Смішні чужим, своїм пролетарам чужі, Сеж вам, недоноскам, в обличчє час ллює!

В Європі, в тій півній, на сміх усім, на срам, Манжетно дипломатичне шумить вище... І мрієте степ родючий, наче крам, За сполети, за підмогу, за сльіще...

Надіється? На тьму, на забобони мас? А звідкиж то річки, що ваші грєбаї рвуть! Чиї бажаня — бачить правду без прикрас, Збагнуть закон життя, жите створить без пут!

Надіється? Сконайте, здохніть у пивних, Щоб ваші кости перетрухли і поцвіли. Нащо ви темних піддурли і саліх? Нащо ви брата проти брата підняли?

Сакви надіньте й жалко руку простягніть, Ще може найдеть ся дурний дларіок, Що прийде ратувать вас і народ душить І визволять за ласий, за чужий шматок.

Сакви надіньте — може в руку хто подасть, Поплаче з вами і гадає і зітхне, Як ви жили колись, як купували власть І як тепер від вас нестерпим трупом тхне...

Надійте ся!.. Пнівнїть себе в своїй брехні, Ми підємо вперед — історія не жає! Народи встаньте! Занялись нові дні: Інтер-республіка, республіка іде.

мав не лиш про відносини до майбутньої Росії, але і про сїю країну, яка тепер є зв'язана з Чехословаччиною. Тут безліч державних маєтків, а серед населеня нечуване убожество. За ліси і пасовиска ведеть ся розпучливо боротьба і наша партія мусить стати в обороні бідного населеня. Праський уряд за далеко, буржуазна інтелігенція лінива і байдужа до народу, а урядники чужі для душі народу, який ненавидить дідичів.

Уряд лиш тоді зеднає собі нарід, як візьме приклад із Савітської Росії, який уже і на Україні розділяв між народ змелю і ліси. Наколиб була комуністична партія створила совітську систему, то обставини були би примусили завести і на Підкарпатській Україні совітський лад.

Треба поставити до уряду такі домаганя: 1) знесення воєнної диктатури і заведення свободи преси та зборів; 2) розписаня виборів до автономного союму; 3) розділу землі і лісів; 4) завести опіку і охорону фабричної праці; 5) заснувати селянські і робітничі ради; 6) дати повну свободу діяльности професійним союзам.

Автономія в пролетарському значіно сього слова повинна бути головиним домаганєм.

Російські і українські контрреволюціонери покористовують ся тут повною свободою, переводячи спокійно свої махінації. Навпаки, робітників і їх провідників нищить уряд і переслідує. В Чехії поміщуеть ся банди Петлюри в таборах хоч для форми, а тут жовіпрі Петлюри ходять на свободі. Підкарпатська Україна являеть ся для нас мостом, який зв'язє нас і получить з радянськими ідеями і переведе нас з західного рабства капіталізму на свободу.

Хоча на вигляд капіталізм оживає, то в дійсности повний розвал і упадок капіталізму іде вперед.

Світова революція поширюєт ся. Підкарпатська Україна се міст між капіталістичним світом і державою нашої Віри і надії — Савітської Росії і України. Тому нам треба звернути увагу на сїю країну, яка є шляхом на Схід. Сей шлях поведе нас до побіди!"

На конференції в Генуї сподієт ся делегатів 45 держав.

Телеграма з Лондону під датою 17. січня доносить, що там сподіють ся, що на міжнародній економічній конференції в Генуї будуть представники 45 держав. Приймаючи на увагу, що кожда делегація буде мати в своїм складі около сорок осіб, так ціла конференція в Генуї обнимала би яких 1,000 людей. В кождім разі се буде найбільша і найважливіша з усіх конференцій, які колинебудь мали місце.

ІНСТИТУЦІЯ "ПРИЯТЕЛІ ДІТЯЙ" В АВСТРІІ.

Австрійські соціалдемократи мають між иншим "дзевичайно гарну інституцію "Приятелі дітїай". Почин до неї дав А. Аפרіч, редактор "Der Arbeiterwille" в Грацу в 1908 р. Він хотів внести трохи сонця до сумного життя пролетарських дітїай і виховувати їх в соціалістичному дусі. В перших початках мало товариство 60 членів, що уряджували з дітїай прогульки, години співу, популудневі забави і оповіданя казок. Пізніше засновано і вакаційну оселю. Організація розвивала ся і працювала разом з свідомими родичами. Упадок реакційної австрійської монархії спричинив розвиток товариства. В 1916 р. мав еше 23 місцевих організацій з 400 членами, а тепер має 180 організацій і 75.000 членів. Товариство покриває свої видатки з членських вкладок і "дітчоного сотика", які дають робітничі і селянські платеня; дають і робітничі консуми своєї лепти. Свої дітїай може виховати товариство "Приятелі дітїай" в свободі, а саме в свободі правдивий і моральній; далі стараеть ся випіити в них охоту до взаїмопомочі, солідарности; врешті дати їм ясний світогляд. Хочє виховати робітничі дітїай на фізично і духово спосібних боріш і свідомих соціалістів. Осередок товариства находить ся в шенбрунському замку, а кермує ним молодий, ідейний Отто Каніч. В Шенбруні і редакція органу товариства "Die sozialistische Erziehung", тут є центральна бібліотека для дітїай і учителів. Товариство мусить виховувати і своїх учителів, бо сими, яких виховала стара Австрія, не може користуватися.

ЦІННА КНИЖКА.

Кождий український робітник в Канаді повинен мати в своїй бібліотеці і користати з цінного наукового твору Юлія Ліпнера т. п.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Книжка обнимает 400 сторін друку більшого формату, зі 112 ілюстраціями, напечатана на книжковій папері. На українську мову переклав П. Дятлів.

Ціна сїєї книжки \$2.50.
Замовлення посилайте на слідуочу адресу:
J. Boychuk
80 Markham St.,
Toronto, Ont.,
або на адресу:
Ukrainian Labor News
Cor. Pritchard & McGregor
WINNIPEG, MAN.

